

PLA ESTRATÈGIC 2019 – 2022

6 de maig de 2019

Continguts

1. Introducció	3
2. Missió, visió, principis i valors	5
3. Objectius	7
4. Enfocaments de desenvolupament.....	9
5. Línies d'Acció.....	9
Línia d'Acció 1: Cooperació al desenvolupament	9
Línia d'Acció 2: Educació per al Desenvolupament i la Ciutadania Global	11
Línia d'Acció 3: Acció humanitària i d'emergència	13
Línia d'Acció 4: Enfortiment i acció institucional.....	14
6. Estratègia territorial	15
7. Aliances estratègiques.....	16
8. Estratègia financera	18
9. La governança del Fons.....	19
10. Comunicació i transparència cap a la ciutadania.....	20
11. Accions estratègiques per al desplegament del Pla	21
Línia d'Acció 1: Cooperació al desenvolupament	21
Línia d'Acció 2: Educació per al Desenvolupament i la Ciutadania Global	22
Línia d'Acció 3: Acció humanitària i d'emergència	23
Línia d'Acció 4: Enfortiment i acció institucional.....	24

1. Introducció

El mandat del Fons Valencià per la Solidaritat de recolzament als municipis valencians socis en el seu compromís solidari cap a les poblacions dels països empobrits, permet la participació en polítiques de cooperació a un bon nombre de municipis que per les seues característiques no ho podrien fer, cercant d'aquesta manera sinèrgies d'enfortiment de les accions de desenvolupament introduint elements innovadors en línia amb la nova realitat de la cooperació internacional i l'esperit de l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

És així com el Fons contribueix a arrelar la solidaritat de la població valenciana, des d'un vessant municipalista mitjançant la cooperació descentralitzada, la qual té un clar component de transferència de coneixements en ambdues direccions, i permet la participació de personal tècnic dels ajuntaments i la ciutadania dels nostres municipis com a agents de canvi per al desenvolupament en els països estructuralment empobrits i també en la nostra pròpia societat, amb una visió de ciutadania global.

Des d'aquesta perspectiva la cooperació descentralitzada l'entendem com una tasca comuna entre els pobles del Nord i del Sud, i exigeix que tant els agents de cooperació al desenvolupament com els destinataris participen d'acord al principi de corresponsabilitat i horitzontalitat. Cal dir que aquesta visió en la seua globalitat es converteix en un dels nostres reptes per al present període, volent traslladar-la de manera efectiva a tots els nivells i col·lectius implicats.

És per això que el lema del procés participatiu de reflexió i identificació d'aquest Pla Estratègic ha estat "**Sumen per transformar**", posant des de l'inici en el centre del Pla, treballar tots junts cap a la transformació necessària, a la qual vol contribuir el Fons per a aconseguir un món més just, i en el marc de l'Agenda 2030 sumant esforços mitjançant el compromís i les aliances.

El Pla Estratègic 2019 – 2022 s'ha elaborat a partir de l'avaluació de l'anterior pla, incorporant elements de les seues conclusions i recomanacions, i d'un procés de reflexió i construcció en el qual han participat la totalitat de les parts implicades, incloent-hi els socis dels països amb els que col·laborem i agents externs al Fons com ara ONGD i diputacions; en total hi han participat de manera directa 89 persones en cinc tallers que, baix el nostre enfocament de territorialització, hem realitzat al llarg de la Comunitat Valenciana en municipis socis.

La creació d'aquests espais de reflexió conjunta i per grups d'interès ha sigut l'element central per a trobar nous enfocaments d'acció, i el compromís i l'apropiació dels principals implicats; així, els representants electes dels municipis socis, tant regidors/es com alcaldes/sses, els/les voluntaris/es, l'equip tècnic del Fons i tècnics dels ajuntaments, i membres de la Junta Executiva han treballat braç a braç per aconseguir els objectius proposat en aquesta fase.

El context on s'ha dissenyat el Pla és ben diferent de l'anterior, així el Pla Estratègic 2014 – 2017 es va formular en un moment caracteritzat especialment per la crisi econòmica generalitzada a tot l'Estat, i una seriosa crisi institucional i d'imatge de la cooperació valenciana. La combinació d'aquestes dues circumstàncies va produir un fort impacte en la cooperació valenciana, que es va reflectir entre altres en el nivell més baix en la inversió en cooperació de la Generalitat Valenciana, sent del 0,015% el 2014, o la instal·lació de la desconfiança entre els agents de la cooperació com a conseqüència l'esmentada crisi institucional.

La situació en el moment en què es formula aquest Pla és ben diferent, amb un nou impuls de la cooperació de part del Govern Valencià que ha fet arribar la inversió en cooperació fins al 0,14% del seu pressupost en l'any 2019; per altra banda, el fet que el setembre de 2015 es va aprovar per part de Nacions Unides l'Agenda 2030 i els ODS marquen un nou marc de referència al qual vol adaptar-se el Fons Valencià per la Solidaritat mitjançant el Pla Estratègic 2019 – 2022.

L'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible, integrada per 17 objectius i 169 metes, constitueix el marc per a totes les polítiques de cooperació i desenvolupament, els instruments de finançament i les aliances, per tant es constitueix en una oportunitat excepcional per als destinataris i promotors de les accions, i les autoritats locals, autonòmiques, estatals i internacionals de treballar tots junts sobre bases noves i innovadores, centrades en els drets humans dels pobles i que promouen la governança a diversos nivells i el desenvolupament territorial.

Cal dir que l'Agenda 2030 assenyalava el camí a un desenvolupament que vol ser inclusiu i sostenible a tots els nivells territorials, implicant les persones, les seues comunitats i organitzacions.

Les aliances i la territorialització de les accions són assumides i es constitueixen en peces clau per l'orientació del Pla; en aquest sentit la territorialització del nostre enfocament de treball ha de servir a més per a contribuir a la creació de la nostra identitat com a valencians i valencianes des de la mirada solidària.

Pel que fa al context valencià, el nostre Pla s'alinea amb el nou marc normatiu de la Llei 18/2017, de 14 de desembre, de la Generalitat, de cooperació i desenvolupament sostenible, així com al IV Pla director de la cooperació valenciana 2017-2020; també s'ha tingut en compte l'enfocament de l'estratègia de l'Estat Espanyol al seu *V Plan Director de la Cooperación Española 2018 – 2021*.

Pel que fa al context més propi del Fons, s'ha d'assenyalar que quan es va formular l'anterior Pla Estratègic els socis eren 87 ajuntaments i 9 mancomunitats, i en el moment en què s'inicia el nou Pla Estratègic els socis són 111 ajuntaments i les 9 mancomunitats, i la població que resideix als nostres municipis socis supera el 42% de la població total de la Comunitat Valenciana.

Davant de la complexitat de l'entorn actual, la nostra cooperació descentralitzada ha de ser innovadora, adaptant-se a les noves demandes tant de les societats dels països del Sud com de la nostra societat, alhora que ha de conservar allò que ens fa diferents: **la mirada municipalista**, que ha possibilitat una cooperació propera i eficaç, clarament de transferència de coneixements d'acord a les necessitats dels països.

Per tant, des de la nostra ànima municipalista l'enfocament de la cooperació és pel desenvolupament local i la governança institucional, amb una aposta clara per la dignitat de les persones i la igualtat de gènere, així com pel progrés econòmic i social que contribuïska al benestar de les persones.

Finalment dir que amb l'enfocament i les eines d'aquest Pla volem treballar perquè la ciutadania del nostre territori siga una ciutadania sensibilitzada i solidària, compromesa amb la lluita contra la pobresa, amb consciència crítica enfront de les desigualtats i l'exclusió, i amb una mirada global.

2. Missió, visió, principis i valors

Som una associació d'ajuntaments i mancomunitats valencianes que canalitza la solidaritat dels municipis socis i la seua ciutadania mitjançant la cooperació internacional al desenvolupament, l'educació per a la ciutadania global i d'acció humanitària d'emergència, contribuint a crear un món més just en el marc dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Volem ser una entitat reconeguda pels nostres municipis socis i la seua ciutadania, i la societat valenciana en general, així com pels actors locals en països empobrits i la població destinatària de les accions, per l'eficàcia dels seus processos de desenvolupament amb un enfocament municipalista, pel seu lideratge en la contribució a les polítiques locals de cooperació al desenvolupament i per generar una consciència crítica de ciutadania global.

La nostra missió, i la visió d'allò que volem ser ha de desenvolupar-se en el marc dels nostres **principis i valors**:

- ✓ Cooperació **municipalista**, com a essència del que som i amb els quals treballem per contribuir a crear el món que volem i en el qual creiem per al desenvolupament humà.
- ✓ Alineació de les nostres accions amb la **lluita contra la pobresa** abraç a braç amb els municipis en els quals cooperem.
- ✓ Compromís en la defensa i respecte dels **drets humans**, treballant amb i per a les **persones**, amb un enfocament de **gènere**.
- ✓ **Respecte dels models de desenvolupament** social, cultural, econòmic i polític dels països i pobles amb els quals cooperem.
- ✓ **Compromís amb el desenvolupament sostenible** en el marc de l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.
- ✓ **Escolta i participació** a l'hora de dissenyar i implementar les nostres accions, i compromís de **rendició de comptes i transparència**.
- ✓ **Col·laboració i aliances** complementant accions amb socis, incloent els dels països on hi som, i altres agents de la cooperació per incrementar l'impacte de les nostres accions i fer front als reptes globals de desenvolupament sostenible, tot ell des d'un compromís en l'**horitzontalitat de les relacions**.
- ✓ **Impuls de la consciència de ciutadania global** en la nostra societat i en la dels països on treballem.
- ✓ **Proximitat i servei** als nostres socis per a canalitzar la solidaritat de la seua ciutadania.

3. Objectius

El nostre Pla Estratègic 2019 – 2022 té com a **Objectiu General** el de contribuir al desenvolupament humà, la disminució de la pobresa, l'enfortiment de la governança local, l'apoderament de la dona i el ple exercici dels drets individuals i col·lectius en països empobrits econòmicament mitjançant la cooperació tècnica descentralitzada.

Al mateix temps anem a treballar per promoure una consciència crítica i de ciutadania global en els nostres ajuntaments socis, i en la Comunitat Valenciana en general, mitjançant l'educació per al desenvolupament.

Per a aconseguir-ho, el Fons Valencià per la Solidaritat ha de ser l'instrument mobilitzador, autònom i sostenible que facilite la cooperació municipal valenciana en el nou escenari internacional i la realitat dels nostres municipis.

Els nostres **Objectius Estratègics** per aquest període, d'acord a les línies d'acció del Pla, són:

Línia d'Acció 1: Cooperació al desenvolupament

- 1.1. Enfortir les capacitats dels governs locals en la gestió municipal, el disseny i la implementació de polítiques públiques de desenvolupament.
- 1.2. Enfortir les capacitats institucionals i del teixit associatiu local per a impulsar les seues polítiques de desenvolupament econòmic des d'un enfocament de sostenibilitat.
- 1.3. Contribuir a la incorporació de l'enfocament de gènere en l'agenda institucional municipal que facilite la formulació i implementació de polítiques públiques des de les administracions locals en els països amb els quals col·laborem.
- 1.4. Contribuir al desenvolupament de les societats mitjançant l'intercanvi de coneixements i experiències.

Línia d'Acció 2: Educació per al Desenvolupament i la Ciutadania Global

- 2.1. Promoure en els nostres municipis una ciutadania amb visió global i generadora d'una cultura de solidaritat entre els pobles, compromesa en la lluita contra la pobresa i l'exclusió.
- 2.2. Sensibilitzar als i les responsables polítics sobre la importància d'educar per a la ciutadania global, i facilitar i promoure la participació dels ajuntaments en aquestes accions.
- 2.3. Promoure entre la ciutadania actituds favorables a la cooperació, la Pau, la Justícia i el respecte als Drets Humans.

Línia d'Acció 3: Acció humanitària i d'emergència

- 3.1. Contribuir a pal·liar els efectes de crisis humanitàries derivades de conflictes armats i desastres naturals mitjançant la canalització de la solidaritat de la ciutadania dels municipis socis del Fons, en el marc del sistema valencià d'acció humanitària.
- 3.2. Sensibilitzar a la població dels municipis socis envers l'acció humanitària i el paper de la ciutadania enfront crisis, emergències i desastres naturals.

Línia d'Acció 4: Enfortiment i acció institucional

- 4.1. Contribuir a enfortir la cooperació i solidaritat dels municipis valencians en el marc de les polítiques de cooperació.
- 4.2. Impulsar polítiques de cooperació i d'educació per al desenvolupament i la ciutadania global innovadores i d'impacte, en col·laboració directa amb els nostres socis.
- 4.3. Fomentar i facilitar la participació dels socis en la governança i apropiació de la institució.
- 4.4. Territorialitzar l'acció al llarg de la Comunitat Valenciana incorporant nous socis, fent un esforç especial en les comarques on no hi som.

4.5. Augmentar els recursos com a mitjà per a incrementar l'impacte de les nostres accions, mantenint l'equilibri pressupostari i autonomia respecte a finançadors externs.

4.6. Optimitzar l'acció operativa de l'oficina tècnica amb recursos humans, coneixements i mitjans materials suficients per a fer front als reptes derivats de la nova estratègia d'intervenció.

4. Enfocaments de desenvolupament

Els enfocaments de desenvolupament de la nostra acció estan alineats amb l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible, sent:

Enfocaments de desenvolupament del Fons	ODS principal al que contribueix
La lluita contra la pobresa	Objectiu 1: Posar fi a la pobresa
El municipalisme i la governança democràtica	Objectiu 11: Ciutats i assentaments humans inclusius i sostenibles
	Objectiu 16: Promoure societats pacífiques i inclusives per al desenvolupament sostenible
El desenvolupament local	Objectiu 8: Promoure el creixement econòmic sostenible
La igualtat de gènere i l'apoderament de la dona	Objectiu 5: Igualtat de gènere
La ciutadania global	Objectiu 4: Educació inclusiva
L'aliança, especialment amb els actors locals i administracions públiques valencianes	Objectiu 17: Aliances per al desenvolupament

5. Línies d'Acció

Línia d'Acció 1: Cooperació al desenvolupament

Com a entitat que canalitza la solidaritat dels nostres municipis socis i la seua ciutadania envers les persones de països estructuralment empobrits a través d'una cooperació municipalista de lluita contra la pobresa i en defensa dels drets humans,

aquesta línia d'acció es constitueix en el nostre principal instrument, i ho fem mitjançant el desenvolupament de projectes propis.

S'ha de dir que una de les característiques de la nostra forma de fer és la gestió completa del cicle del projecte que inclou la identificació i disseny, la gestió i l'avaluació final, fent-ho junt els nostres socis locals, fomentant la participació i apropiació, donant-li valor als intercanvis horitzontals, i sempre des del respecte dels models de desenvolupament i la cultura local.

Per a dur a terme aquest impuls amb un enfocament d'horitzontalitat, es tindrà en compte les capacitats pròpies dels actors locals i l'existència de polítiques estructurades que permeten maximitzar l'aprofitament dels coneixements generats en els processos de cooperació tècnica.

La nostra estratègia d'actuació ha de procurar la concentració d'accions per país, l'impacte a les poblacions destinatàries, l'estratègia de generació de recursos dels socis locals, la viabilitat i la sostenibilitat una vegada finalitza el suport.

Per a fer possible el nostre repte de dur a terme una cooperació de qualitat, eficaç, coherent, pertinent i d'impacte, d'acord els nostres principis i objectius estratègics, utilitzem dos instruments:

1. Projectes de cooperació directa al desenvolupament

La nostra cooperació es basa en una transferència de recursos financers, sempre ajustada als reptes als que fem front, i també per la transferència de coneixement des de l'horitzontalitat ja esmentada, i segons la demanda dels països.

Així, comptem amb la participació de voluntaris/es que aporten els seus coneixements i experiència als projectes que desenvolupem mitjançant dos programes diferenciats, es tracta de:

- Programa d'Especialistes Municipals Voluntaris (EMV) on participen professionals dels nostres municipis, bé siguin tècnics municipals, representants institucionals (regidors/es) o ciutadans i ciutadanes, tots ells i elles amb la formació i experiència adequada segons les necessitats del projecte.

- Programa d'Intercanvi Tècnic per a l'Aprenentatge (PITA) que permet, mitjançant aliances entre municipis socis i dels països amb els quals treballem, l'intercanvi horitzontal d'experiències i bones pràctiques en temes de gestió i competència municipal.

La finalitat d'aquest Programa és l'augment de les capacitats de les persones i institucions cap al seu propi desenvolupament, generant un procés de transferència recíproc on ambdues parts s'enriqueixen.

El paper del Fons en aquest Programa, com a coneixedor de les dues realitats i necessitats de les parts, consisteix fonamentalment a donar el suport tècnic per a impulsar les experiències des de la identificació, la gestió i coordinació, i l'avaluació final.

2. **Projectes de cooperació Sud-Sud**, on el Fons, des de la identificació de possibilitats i oportunitats, fomentarà la cooperació triangular entre socis de diferents països amb sinèrgies, afegint un valor diferencial a la cooperació i cercant en tot moment un major impacte.

Com que aquesta es tracta d'una nova línia de treball identificada per primera vegada en el procés d'elaboració del Pla Estratègic, caldrà reflexionar al sí de l'organització per a establir els elements bàsics pertinents que orienten la seua implementació.

Línia d'Acció 2: Educació per al Desenvolupament i la Ciutadania Global

Aquesta línia d'acció, que ha de contribuir a fer que la societat valenciana tinga una mirada global i compromesa amb l'eradicació de la pobresa i la injustícia en el món, només es pot entendre des de l'essència d'allò que és i el que fa el Fons en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament: sense aquesta experiència no tindria cap sentit el treball que fem als nostres municipis.

La línia d'acció compren dues dimensions, l'educació i la sensibilització, i s'estructura la seua implementa mitjançant quatre tipus d'accions:

1. **Educació en l'àmbit formal**, en institucions i centres educatius de nivell infantil, primària, secundària, batxillerat i cicles formatius.

En aquest tipus d'acció s'ha de tindre especialment en compte l'augment de l'impacte a llarg termini sent essencial, per tant, el treball conjunt amb els centres educatius perquè l'acció tinga cabuda dins la programació educativa del centre al nivell que corresponga.

2. **Educació en l'àmbit no formal**, particularment en universitats populars municipals, i Educació de Persones Adultes (EPA).

Atés que els ajuntaments juguen un rol significatiu tant en les universitats populars pel seu caràcter municipal, com en la formació de persones adultes sempre que siguen titulars de centres docents de formació, la coordinació amb els nostres socis ha de ser un element clau per atendre a les seues demandes.

3. **Sensibilització** de la societat valenciana en el seu conjunt i sectors específics.

Un referent d'aquest tipus d'acció és la campanya "Ser dona al Sud"; no obstant existeixen altres temes com el comerç just, l'explotació laboral, la integració, la igualtat de gènere, etc. la difusió dels quals resulta fonamental per aconseguir el posicionament compromés de la nostra societat cap a la justícia global.

Aquest tipus d'acció té un lligam específic amb la Línia d'Acció Humanitària i d'Emergència, perquè un dels reptes que tenim cap a la ciutadania és el de tornar els resultats de la seua solidaritat, per aquesta raó és important vincular el que es fa en accions d'emergència amb la sensibilització a l'àmbit local.

4. **Formació i sensibilització de personal dels ajuntaments**, en concret els/les tècnics/ques i els càrrecs electes.

Aquesta formació i sensibilització ha d'anar vinculada per un costat a la sensibilització esmentada en el punt anterior, però també s'han de fer accions envers el major coneixement del Fons i de la cooperació internacional al desenvolupament de part dels tècnics i càrrecs electes dels nostres municipis socis.

Quant als **recursos** amb els quals s'ha de comptar per a dur a terme aquestes accions assenyalarem especialment:

- ✓ **Testimonis** dels socis locals, els quals participaran en les accions d'educació formal i no formal, on s'ha de tindre en compte la coordinació de la seua visita amb els continguts pedagògics treballats en el curs, així com en les accions de sensibilització a qualsevol nivell.
- ✓ **Exposicions i tallers**, especialment atractius al tipus de població als quals s'adrecen, i innovadors respecte els seus continguts pedagògics i de metodologia.
- ✓ Elaboració d'**audiovisuals** per al suport de qualsevol activitat, en especial les d'educació.
- ✓ La participació dels **Especialistes Municipals Voluntaris (EMV)**, sobretot en les accions de sensibilització de la societat valenciana i en la difusió del que és el Fons i dels projectes que estan impulsant.
- ✓

Visualitzem com a **principals actors** en aquesta línia d'acció els següents:

- Càrrecs polítics
- Tècnics municipals i EMV
- Equip directiu dels centres educatius
- Socis del Sud
- Associacions

Línia d'Acció 3: Acció humanitària i d'emergència

El treball en aquesta línia té a veure amb la contribució que podem fer per a pal·liar el patiment de poblacions com a conseqüència de conflictes armats i desastres naturals, a la vegada que volem sensibilitzar a la població valenciana sobre les causes i els efectes d'aquestes crisis humanitàries.

Les actuacions d'aquesta línia d'acció s'estructuren en:

1. Suport puntual a actuacions d'emergència

El nostre paper en aquesta línia d'acció és el de canalitzar la solidaritat de la ciutadania dels municipis socis i dels ajuntaments envers els afectats per

desastres naturals i conflictes armats, tot ell en el marc del sistema valencià d'acció humanitària, atés que no som especialistes per a fer front a aquest tipus de situacions, formem part del Comité Permanent d'Acció Humanitària de la Comunitat Valenciana (CAHE), i ens coordinem i participem, com a donants del mateix, junt a la resta d'actors, possibilitant als nostres socis la participació en aquest tipus d'actuacions.

2. Accions de sensibilització i rendició de comptes

Totes aquelles accions de suport a actuacions d'emergència podran comptar amb una activitat posterior de sensibilització de la població dels nostres municipis socis, la qual cosa ha de servir a més com a rendició de comptes a la societat de tot allò que es fa amb el seu suport solidari.

Línia d'Acció 4: Enfortiment i acció institucional

Els reptes que ens plantejem en aquest Pla Estratègic només seran possibles sempre que la institució tinga la capacitat tècnica, econòmica i de generar aliances per a mobilitzar recursos, tant humans com financer, de qualitat i suficients.

És per això que cadascun dels actors, l'equip tècnic, els tècnics municipals i els/les representants municipals, ha de possibilitar des del seu compromís la realització d'allò que li pertoca, a la vegada que se'ls ha de dotar d'eines i coneixements perquè açò siga possible.

S'ha de treballar per enfortir **l'apropiació del Fons de part dels seus socis**, en aquest cas l'acció s'ha d'orientar especialment als càrrecs electes, sent l'acolliment inicial un moment clau; en aquest Pla tenim una excel·lent oportunitat i és que durant el seu primer any s'han de renovar els càrrecs com a conseqüència de les eleccions municipals; juntament amb aquest acolliment, resulta fonamental a més un treball pròxim i continu, tant dels responsables polítics amb coneixements del Fons com de la gerència, per a transmetre el què és el Fons i el que volem fer.

Altres eines per aconseguir l'apropiació i sentiment de pertinença ha de ser la formació contínua, per a la qual s'ha d'establir la corresponent estratègica de formació interna, així com fomentar la possibilitat de treballar en comissions o grups temàtics com a manera d'augmentar la implicació dels càrrecs electes.

Una de les marques de referència del Fons és la seua proximitat a la ciutadania, s'ha de posar un especial èmfasi en la **territorialització** de les nostres accions, tant les de caràcter polític (reunions de la Junta Executiva, de l'Assemblea, de comissions de treball si fora el cas) com les adreçades a la ciutadania en el marc de la Línia d'Educació per al Desenvolupament i la Ciutadania Global.

Un altre element a treballar en aquest període és per **l'increment del nombre de socis**, incidint en la territorialització de la nostra presència, alhora que contribueix a l'augment dels recursos financers de l'entitat.

Es treballarà per **l'increment del pressupost** dels nostres socis destinat a cooperació en línia amb el 0,7 % recomanat per les Nacions Unides, així com de **l'aportació anual** al Fons.

S'ha de **potenciar l'equip humà de l'oficina tècnica** mitjançant la formació i l'adequació a la demanda de la càrrega de treball que requerirà aquest nou enfocament del nostre treball, així com per a adaptar-nos als nous reptes derivats especialment de la visió de desenvolupament que introdueix l'Agenda 2030.

Finalment s'ha de treballar per incrementar la **coordinació amb agents valencians estratègics de la cooperació**, en concret la Generalitat Valenciana i les diputacions.

6. Estratègia territorial

Pel que fa a la **Cooperació Internacional al Desenvolupament**, les prioritats geogràfiques per a aquest període es defineixen a partir dels següents criteris de selecció de països:

1. Països on venim col·laborant i impulsant processos d'impacte juntament amb actors locals amb característiques pròpies per a fer possible l'horitzontalitat de la cooperació tècnica amb transferència de coneixements.
2. Existència de socis al Sud amb experiència i capacitat per a dur processos efectius i d'impacte.
3. Alineament amb la cooperació valenciana i espanyola, i els seus criteris.

Amb aquests paràmetres i l'experiència de l'anterior Pla Estratègic, optem per treballar a Amèrica del Sud i Central i especialment a El Salvador i Equador i Bolívia.

Quant a la Línia d'Acció **d'Educació per al Desenvolupament i la Ciutadania Global** ens centrarem en els municipis socis, amb una ferma estratègia d'increment de la nostra presència a tot el territori valencià, per la qual cosa durant aquestos anys treballarem especialment per fer nous membres a la província de Castelló i comarques d'Alacant.

7. Aliances estratègiques

L'Agenda 2030 ha determinat el que anomena cinc esferes d'importància crítica per a la humanitat i el planeta, entre les quals es troba les aliances com a eina per a mobilitzar els recursos necessaris per al desenvolupament sostenible mitjançant la solidaritat i col·laboració entre totes les parts interessades i les persones.

El nostre propi marc de referència contempla entre els seus sis enfocaments de desenvolupament el de les aliances amb altres actors, especialment els locals, incloent-hi els dels països on hi som, i les administracions públiques valencianes, contribuint d'aquesta manera a l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible número 17.

Pensem que s'ha de mobilitzar la major quantitat de recursos, incloent-hi els coneixements mitjançant la cooperació tècnica, així com la coordinació de les actuacions per a tindre una acció eficaç, coherent, pertinent i d'impacte allà on treballem, és per això que els nostres agents estratègics amb els quals hem de treballar braç a braç són:

- ✓ Les **administracions públiques valencianes**, tant la Generalitat Valenciana com les Diputacions.

S'ha de mantenir un treball estret amb les nostres administracions públiques d'acord als principis d'autonomia financera i neutralitat política, així com de reconeixement mutu, que es traduïska en una coordinació d'accions i increment sostingut dels recursos.

Pel que fa a la Generalitat Valenciana, a banda de treballar els convenis anuals s'estarà present en el Consell Valencià de Cooperació al

Desenvolupament, òrgan col·legiat superior, assessor i via de participació en la política pública de cooperació internacional al desenvolupament, així com el Comitè Permanent d'Acció Humanitària de la Comunitat Valenciana com a òrgan de coordinació de les institucions públiques i entitats privades valencianes que destinen fons a l'acció humanitària, integrant sinergies i concentrar recursos per a aconseguir l'efectivitat de les ajudes que es presten en situació d'emergència.

Quant a les diputacions, és una oportunitat per a coordinar esforços tant en la línia d'Educació per al Desenvolupament i la Ciutadania Global especialment per la nostra presència territorial com, possiblement, en el marc del Programa d'Intercanvi Tècnic per a l'Aprenentatge (PITA).

- ✓ **Confederación de Fondos de Cooperación y Solidaridad (CONFOCOS).**
En el nou període s'ha d'aprofitar les sinergies amb aquesta entitat de la qual som membres, així com amb la resta de Fons de Cooperació i Solidaritat, per visibilitzar i donar-li valor a la cooperació municipalista en el marc de la cooperació espanyola.
- ✓ **Federació Valenciana de Municipis i Províncies (FVMP),** s'ha de fer un esforç especial per treballar conjuntament per difondre el sentit de la cooperació internacional al desenvolupament i la importància de l'educació al desenvolupament, envers els municipis valencians en general, no només als nostres socis, i en aquest sentit pot ser una peça important per a la nostra estratègia de territorialització i expansió.
- ✓ **Coordinadora Valenciana d'ONGD,** cal tindre una aproximació als agents de cooperació per a treballar, des del reconeixement mutu, en la defensa de la política pública de cooperació i la sensibilització de la població valenciana sobre aquesta política; trencant la imatge de competidors pels fons econòmics de la cooperació pública, s'ha de treballar per realitzar accions conjuntes compartint espais, inclòs reflexions sobre bones pràctiques i coneixement d'experiències per a millorar l'acció de cooperació i educació per a la ciutadania global.
- ✓ **Organismes del sistema de Nacions Unides d'Acció Humanitària i d'Emergència,** amb les quals s'ha treballat des de fa anys en moments puntuals lligats a emergències; caldrà cercar les vies d'aproximació i crear algun espai que permeta definir una acció més eficaç tant en la transferència

de recursos dels nostres socis i la ciutadania per a fer front a les emergències, com en la tasca de sensibilització i rendició de comptes que hem definit.

- ✓ **Socis als països on treballem;** entre els nostres enfocaments estratègics està el fet de crear i enfortir aliances amb els actors amb els quals col·laborem als països, tot ell com a estratègia per a mobilitzar els recursos necessaris i fer possible les accions de desenvolupament; valorem els nostres socis, les seues capacitats i les aportacions que hi fan igualment al nostre desenvolupament.

8. Estratègia financera

En l'actualitat el nostre marc de referència quant a l'origen dels recursos és en un 85 per cent dels nostres socis, i la resta de les administracions públiques valencianes.

D'acord al nostre principi d'autonomia financera i neutralitat política, i des d'un punt de vista operatiu, els nostres recursos financers han de situar-se en un percentatge raonable perquè aquest principi siga efectiu, alhora que la cooperació continue sent eficaç i d'impacte; és per això que entenem que els **fons propis** no han de baixar del 80 per cent.

Per mantindre aquest propòsit, i en un escenari d'augment del pressupost, caldrà treballar amb els nostres socis en la línia ja esmentada d'avançar cap al 0,7% del pressupost municipal a la cooperació internacional al desenvolupament, i l'increment de l'aportació al Fons en termes percentuals del pressupost dels socis en cooperació.

En aquest sentit caldrà aprofundint en l'estratègia amb la participació dels socis mitjançant l'Acció Estratègica 4.1.

Per a tindre una referència més clara a l'hora d'establir estratègies tant de despeses com de captació de fons, s'ha d'anar a diferenciar en el nostre sistema de gestió l'origen dels fons (propis o de les administracions públiques) segons capítol o partida pressupostaria.

Finalment, quant als recursos de les **administracions públiques valencianes**, mantenint la referència del 20% dels recursos d'aquest origen, els plantejaments de col·laboració són diferents d'acord als enfocaments en la política de cooperació de cadascuna de les entitats, i per tant les estratègies de treball també ho seran, tot ell

amb el nou marc polític de referència que pot sorgir després de les eleccions de maig de 2019.

9. La governança del Fons

Entenem per governança el procés de presa de decisions dels òrgans directius de l'entitat segons el marc de referència estatutari, sent el motiu d'incloure en el Pla Estratègic aquest apartat el nostre interès per potenciar l'eficiència del procés, la participació i apropiació del Fons de part dels seus membre, així com l'eficàcia de les accions d'acord a les necessitats que es detecten, així com adaptar-nos als canvis inherents al nostre temps d'una manera flexible i àgil.

Reconeixent les dinàmiques del nostre entorn volàtil, incert, complex i amb un alt grau d'ambigüitat, caldrà recordar en els moments d'incertesa la nostra missió, què volem arribar a ser i els nostres principis i valors posats en evidència en el procés participatiu d'identificació d'aquest Pla: ells han de ser la guia a l'hora de prendre decisions.

Pel que fa als òrgans de govern, l'Assemblea és el nostre òrgan suprem, formada pels representants de tots els socis, que es reunís almenys una vegada a l'any, encarregada d'aprovar les línies bàsiques que guien el nostre treball, així com de fer el seguiment de la gestió realitzada per la Junta Executiva, i vetlant pel compliment de les finalitats.

La Junta Executiva, amb la composició i atribucions que indiquen els nostres estatuts, és la peça clau per a fer front al repte esmentat d'adaptació als canvis, i que requeriran una presa de decisió àgil i adequada.

L'oficina tècnica, pel seu contacte directe amb els destinataris de les accions i els actors de la cooperació, és l'encarregada de detectar les necessitats així com els enfocaments de treball innovadors en línia amb el que és l'esperit del nostre Pla.

És per això que l'oficina tècnica ha de proposar anualment, i d'acord a les línies estratègiques d'aquest Pla, les accions que considere més adients per a dur a terme durant l'any; anualment es crearà un espai de valoració i reflexió on participarà tot l'equip posant en comú allò que s'ha fet segons àrees, elaborant a continuació propostes que una vegada estiguen validades per la gerència es traslladaran a la

Junta Executiva per a la seua aprovació; sempre seguint els estatuts, serà l'Assemblea qui ho ratificarà finalment.

Com ja s'ha dit, s'ha de treballar per l'apropiació de l'entitat pels socis, per aquest motiu sempre que es considere necessari es crearan comissions o grups de treball, bé permanents o de manera puntual per a tractar temes específics, on participaran els càrrecs electes.

10. Comunicació i transparència cap a la ciutadania

La transparència està lligada a la rendició de comptes i a la comunicació de tot allò que fem, en aquest sentit assumim els paràmetres del sector referits a les bones pràctiques pel que fa a transparència i bon govern com ara el funcionament de l'entitat i els seus òrgans de govern, el fet de comptar amb una estratègia participada, els processos de planificació, rendició de comptes i avaluació, la gestió econòmica i de l'oficina tècnica o la relació amb els socis locals, els nostres socis i altres grups d'interés.

Al treball que hem fent fins ara respecte a les auditories de comptes i la seua validació per l'Assemblea, en aquest pla es proposa la millora dos elements que considerem fonamentals pel que fa a la comunicació i transparència com són la cultura de l'avaluació i l'elaboració d'una estratègia de comunicació.

En el primer cas s'ha establert accions estratègiques d'avaluació de les seues activitats tant de cooperació com d'educació per al desenvolupament, la qual cosa ens ha de servir a més per a millorar des de la reflexió tot allò que fem.

Pel que fa a l'estratègia de comunicació, igualment hem identificat una acció en aquest sentit per a elaborar el Pla de Comunicació el qual, a més d'orientar la nostra estratègia en mitjans de comunicació i utilització de xarxes social, ens ha de servir per a dissenyar la nova web que ha de fer possible l'accés dels socis, col·laboradors o destinataris de les nostres accions, així com a la ciutadania en general, a la informació de tot allò que fem, d'acord als paràmetres de bones pràctiques.

11. Accions estratègiques per al desplegament del Pla

Per a fer efectiu el desplegament d'aquest Pla Estratègic cal entendre-ho com un procés continu on el present document es converteix en la guia que manté els límits de l'orientació de les nostres accions.

No obstant això, s'ha de tindre en compte la complexitat del món en què vivim i la velocitat dels canvis actuals, als quals ens hem d'adaptar mantenint la nostra essència, per la qual cosa entenem les accions que a continuació es relacionen com una aproximació al que s'ha de fer tenint en compte que s'aniran renovant periòdicament segons les necessitats i oportunitats que s'identifiquen.

Cal assenyalar que aquest enfocament per al desplegament ha de comptar amb un compromís permanent dels òrgans de direcció i l'equip tècnic en la reflexió i la comunicació permanent per a l'acció.

Línia d'Acció 1: Cooperació al desenvolupament

Acció Estratègica 1.1. Establir l'estratègia del Programa d'Intercanvi Tècnic per a l'Aprenentatge (PITA)

Davant la nova experiència duta a terme durant 2018/2019 amb l'Ajuntament de València i el Consorci Provincial de Bombers de la Diputació de València, cal fer una reflexió sobre el seu funcionament i els resultats obtinguts, a partir de la qual determinar l'estratègia que es considere més adient per a les pròximes accions.

Acció Estratègica 1.2. Establir estratègia per a emprendre accions de Cooperació Sud-Sud

Es tracta d'una línia nova de treball que ha de comptar amb una estratègia clara per a implementar la seua primera experiència; al respecte la meta que ens proposem és que durant el primer any d'execució del Pla s'ha de dissenyar i implementar una actuació; una vegada s'avalua caldrà reflexionar per a ajustar l'estratègia, si fora el cas, als objectius i resultats que es vol aconseguir.

Acció Estratègica 1.3. Avaluació de projectes.

Durant aquest període ens plantejem integrar la cultura de l'avaluació de manera plena en la nostra dinàmica de treball, es per això que tots els projectes de cooperació s'avaluaran amb una estratègia clara i ferma de millora continua, i d'identificació de les millors pràctiques i enfocaments per al desenvolupament.

Línia d'Acció 2: Educació per al Desenvolupament i la Ciutadania Global

Acció Estratègica 2.1. Determinar estratègia anual

Entenem la necessitat de reflexionar anualment sobre les experiències fetes durant el període anterior com a pas previ per a dissenyar els enfocaments dels nous projectes en aquesta àrea, determinant l'orientació, els continguts i la població destinatària, així com l'estratègia a seguir per al seu finançament i la implicació de les diferents actors.

Per a fer aquest disseny s'analitzarà el tipus d'acció segons estiga adreçada a l'educació formal o no formal o en l'àmbit de la sensibilització de la població en general o de determinats grups ciutadans.

Acció Estratègica 2.2. Sensibilització de càrrecs electes

L'objectiu d'aquesta acció és donar a conèixer als càrrecs electes aspectes relacionats amb la cooperació internacional al desenvolupament i l'educació al desenvolupament, tot ell en el marc de l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Aquesta acció estratègica s'ha de desenvolupar al llarg dels quatre anys realitzant almenys una activitat anual, encara que siguin diverses formacions en llocs diferents atenent a l'estratègia territorial de l'entitat.

Acció Estratègica 2.3. Elaboració del catàleg de recursos per a oferir als nostres socis

Durant el primer any s'elaborarà un catàleg de recursos en matèria d'educació per al desenvolupament i la ciutadania global el qual s'oferirà als socis com a guia per a fer la programació anual.

Aquest catàleg s'actualitzarà anualment amb els nous recursos segons s'estime en l'Acció Estratègica 2.1.

Acció Estratègica 2.4. Avaluació de projectes

Amb el mateix plantejament de l'Acció Estratègica 1.3 en cooperació, els projectes d'educació s'avaluaran en el marc del conveni que els financen, tot ell per avançar en el procés de millora contínua i de servei als nostres socis.

Línia d'Acció 3: Acció humanitària i d'emergència

Acció Estratègica 3.1. Articular el suport a actuacions d'emergència a través del CAHE

Participarem en totes les reunions de coordinació del Comitè Permanent d'Acció Humanitària de la Comunitat Valenciana (CAHE), per a coordinar i canalitzar la solidaritat de la ciutadania dels nostres municipis socis.

Acció Estratègica 3.2. Sensibilització de la població

Les organitzacions que compten amb el suport de recursos canalitzats pel Fons per a accions d'emergència, hauran de realitzar accions de sensibilització en el marc del procés de rendició de comptes compromés pel Fons.

Línia d'Acció 4: Enfortiment i acció institucional

Acció Estratègica 4.1. Proposta de finançament

Com ja s'ha dit, treballarem per incrementar el pressupost dels nostres socis a l'acció de cooperació al desenvolupament, així com la transferència de recursos al Fons en els termes que s'ha indicat en el punt d'Estratègia Finances.

Entenem que la millor estratègia és la creació d'una comissió de treball integrada pels representants dels socis, la qual ha de definir una estratègia de finançament que serà sotmesa a l'opinió de tots els socis.

El punt clau per arribar al que ens proposem entenem que és el compromís dels càrrecs electes en tot allò que fa el Fons, per això és necessari que els representants municipals coneguen què és la cooperació internacional i l'educació al desenvolupament (Acció Estratègica 2.2.), així com el què som i la manera com fem les coses (Acció Estratègica 4.2).

Finalment hi ha dues qüestions a abordar en aquesta acció i que estan relacionades amb el sistema de gestió i seguiment que s'ha d'implantar (Acció Estratègica 4.8); per un costat s'ha detectat la importància d'incloure les aportacions no dineràries, especialment la dels voluntaris, per a valorar la contribució al desenvolupament de cadascun dels actors involucrats en el nostre procés.

Per altra banda, en l'execució pressupostària cal diferenciar per capítols o partides del nostre pressupost l'origen de les aportacions dineràries, segon siguin els fons propis o de finançadors externs, d'aquesta manera tindrem referents i indicadors que ens ajuden a l'hora d'establir la nostra estratègia de finançament d'acord al principi d'autonomia financera i neutralitat política.

Acció Estratègica 4.2. Formació de càrrecs electes

Una de les característiques del Fons és el canvi dels càrrecs electes cada legislatura, la qual cosa fa que periòdicament hàgem de treballar per a donar a conèixer a aquestes persones què és el Fons, què fem i com treballem.

Aquest Pla Estratègic s'inicia amb una nova legislatura, per la qual cosa entenem que és una oportunitat l'estratègica per a l'acolliment i la formació dels nous càrrecs electes que per primera vegada participen en els nostres òrgans.

Entenem que aquesta estratègia ha de ser un seguit d'accions d'incidència individual del Fons envers els representants municipals, i grupal, prioritzant un plantejament de territorialització, on a més de conèixer el que és el Fons tinguen l'oportunitat de conèixer-se entre ells.

Acció Estratègica 4.3. Formació, per part del Fons, als tècnics municipals en projectes de cooperació

Amb aquesta acció fem ressò d'una demanda identificada per a formar als tècnics municipals dels nostres socis en l'àmbit de la cooperació i l'educació per al desenvolupament i la ciutadania global, tot ell en el marc dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Consultarem a tots els socis per a concretar els temes d'interés sobre els que impulsar aquesta acció estratègica i establirem en el primer pla d'acció anual la programació d'activitats segons els resultats obtinguts i les nostres capacitats.

Acció Estratègica 4.4. Elaboració de l'estratègica de comunicació

S'elaborarà un Pla de Comunicació, tant interna com externa, orientat a millorar l'eficàcia i l'eficiència de la nostra acció de comunicació; entre altres determinarem els nostres objectius en aquest àmbit, els atributs de la nostra marca, l'estratègia de continguts, els missatges clau o els canals a utilitzar.

Aquesta acció, que considerem prioritària, s'ha de dur a terme durant l'inici de l'execució del nostre Pla Estratègic, i ha de ser la referència per a l'acció estratègica 4.5.

Acció Estratègica 4.5. Creació de la nova web.

Tant en l'avaluació com durant les activitats de reflexió que s'han fet per a determinar aquest Pla ha quedat de manifest la necessitat d'adaptar la nostra web al nou entorn i exigències, tant d'imatge i continguts com d'accessibilitat, transparència, rendició de comptes i bon govern.

El disseny de la nova web només té sentit en el marc de l'estratègia més ampla de comunicació esmentada en el punt anterior.

Acció Estratègica 4.6. Enfortiment de l'equip tècnic

Considerem necessari la millora continua de les capacitats i coneixements del nostre equip de treball per a fer front a les tasques encomanades, per la qual cosa en la programació anual de les activitats s'identificaran les necessitats formatives i la gerència, validarà les mateixes, i les traslladarà les propostes a la Junta Executiva per al seu estudi aprovació.

Per altra banda s'ha de continuar enfortint el procés de comunicació i coordinació interna de l'equip tècnic mitjançant accions amb suport extern i d'altres internes.

Acció Estratègica 4.7. Posar en marxa una aplicació informàtica de gestió

A l'inici de l'execució del present Pla es dissenyarà i posarà en marxa un sistema informàtic de gestió amb la finalitat de millorar els processos de seguiment i resultats de les activitats que s'implementen, i done suport a l'avaluació continua i final del Pla Estratègic.

Acció Estratègica 4.8. Avaluació del pla estratègic

Continuant amb la cultura de l'avaluació per a l'aprenentatge d'allò que fem, i de transparència envers els nostres socis i la ciutadania, avaluarem aquest Pla Estratègic a la seua finalització, de manera que els resultats a més ens servisquen per a la identificació i disseny del següent pla estratègic.